

Koncepce rozvoje Katedry andragogiky a personálního řízení FF UK v období 2023–2026 s výhledem do roku 2028

Spojení andragogiky a personálního řízení je v českém (nikoli v evropském a světovém) měřítku jedinečné a dlouhodobě se osvědčuje. Pracoviště se věnuje oblastem, jež jsou společensky významné, orientují se na problematiku možností rozvoje dospělých na mikrosociální, mezosociální i makrosociální rovině.

Katedra svými aktivitami pokrývá všechny rozhodující andragogické disciplíny, stejně je tomu v případě aspektů personálního řízení. Obě oblasti studia jsou strukturovány rovněž tematicky podle dlouhodobě řešených i hlavních soudobých problémů sledovaného pole. Klíčové je téma sociálních změn, možností jejich zvládnání na úrovni jednotlivců, sociálních skupin, organizací, komunit i větších sociálních celků.

Vzdělávání dospělých a personální řízení představují rozhodující oblasti, v nichž se rozvíjí lidský potenciál. Mezi dlouhodobě řešená prioritní témata katedry patří stárnutí společnosti, mezigenerační vztahy kultivované učním a cestami řízení nebo poradenstvím. Pozornost je věnována veřejné politice se zaměřením na politiku vzdělávací (na úrovni národní, evropské a globální), sociálně psychologickým souvislostem řízení a vzdělávání dospělých. V centru pozornosti se nacházejí rovněž speciální pedagogika dospělých, občanské vzdělávání dospělých a poradenství spojené se vzděláváním a personálním řízením. Řešené oblasti jsou sledovány v jejich vývoji, ať už jde o proměny konceptuálních uchopení nebo praxe. Silným pojítkem mezi andragogikou a personálním řízením je sféra práce ve všech svých podobách.

Personální rozvoj

Personální situace katedry je stabilizovaná. Ve výhledu do pěti let je předpokládáno posílení pracoviště dvěma habilitovanými pracovníky.

Klíčové předměty jsou v rozhodující míře pokryty interními pracovníky. Externí pracovníci pak participují na výuce v předmětech, které vyžadují specifické kompetence a aktuální zkušenosti z praxe.

Nezbytné je podporovat výzkumnou a pedagogickou spolupráci uvnitř pracoviště i v rámci odborného společenství, ať už se jedná o komunitu oborovou nebo širší v rámci příbuzných sociálních věd. Kooperace představuje zásadní příležitost k odbornému dialogu a rozvoji.

Jako ústřední priorita se jeví podpora nejrůznějších způsobů odborného rozvoje pracovníků katedry.

Kulturu pracoviště dlouhodobě charakterizuje kolegalita, která je základem dobré atmosféry a týmové práce. Významnou oporou fungování katedry je její bezproblémově fungující sekretariát.

Rozvoj pedagogické činnosti

V roce 2022 byl akreditován bakalářský a navazující magisterský studijní program. Oba programy kontinuálně navazují na předcházející akreditace, koncepce studijních plánů se ukázala jako vyhovující i pro další období. Akreditované studijní programy zahrnují možnost sdruženého studia.

Dlouhodobým záměrem je příprava odborníků, kteří mají široký a strukturovaný soubor znalostí a dovedností, předpoklady pro interdisciplinární a týmové způsoby práce a bez problémů nacházejí uplatnění v oboru; to vše v podmínkách internacionalizace.

Osvědčuje se existující model studentských odborných praxí, které jsou součástí studijních plánů bakalářského a navazujícího magisterského studia. Tyto praxe jsou vykonávány v různých typech organizací, jež pokrývají celý záběr oboru.

V budoucím období bude přínosné navýšení počtu předmětů vyučovaných v angličtině.

Katedra má dlouhodobě poměrně vysoký počet bilaterálních smluv pro program Erasmus+, které zastupují různé evropské regiony: sever (Aarhus, Linköping, Rovaniemi), západ (Lille, Münster, Würzburg), jih (Verona) i střed (Lublaň, Krakov). V současnosti je připravována nová smlouva s Lisabonskou univerzitou.

Studenti budou mít možnost využívat vedle praktických stáží v rámci programu Erasmus+ i pravidelně nabízené zimní a letní školy (Würzburg, Aarhus a Verona).

Přínosná bude pokračující spolupráce s Domem zahraniční spolupráce (DZS) při MŠMT na bázi projektu Among others zaměřeného na rozvoj interkulturních kompetencí; v jeho rámci externí lektori participují na výuce (v češtině i angličtině).

Zcela zásadní význam má v nadcházejícím období akreditace doktorského studijního programu.

Katedra bude navazovat na svou dlouhodobou aktivitu realizace kurzů CŽV. V současnosti se jejich nabídka skládá z následujících kurzů: Příprava ke studiu andragogiky a personálního řízení na FF UK, CŽV – Andragogika a personální řízení, Pracovní právo pro personalisty I, Pracovní právo pro personalisty II, Rozvoj osobnostních, sociálních a manažerských dovedností a Trendy v řízení lidí.

Katedra se dlouhodobě podílí na U3V FF UK, a to v jedné ze svých tematických priorit, kterou je učení ve stáří a jeho souvislosti.

Nadále bude kladen důraz na kvalitu výuky, intenzivní pozornost bude věnována kvalitě závěrečných prací. Totéž platí o individuálním přístupu vůči studentům, zásadním parametrem studia je přístup založený na předvídatelnosti, rovných podmínkách v kombinaci se zohledněním specifických potřeb studujících.

Nadále bude rozvíjena spolupráce s absolventy a také se studentským spolkem.

Rozvoj vědecké, výzkumné a další tvůrčí činnosti

V současné době jsou připravovány publikace, které mají ambici rozvíjet obor v národním prostředí nebo přispívat do mezinárodní debaty. Jedná se o kapitoly v monografiích, monografie a články v recenzovaných časopisech. Některé vznikají jako texty jediných autorů, další pak ve spolupráci dvou či více spoluautorů. Aktuálně se jedná zejména o publikace zaměřené na vývoj vzdělávací politiky orientované na dospělé v českém a evropském kontextu, přenos mezigeneračních hodnot v rámci mezigeneračních vztahů, proměny české pedagogiky, andragogiky a praxe vzdělávání v mezinárodních souvislostech nebo možnosti uplatnění vybraných psychologických teorií v rozvoji kompetencí akademických pracovníků.

Svůj zřejmý význam má rovněž žánr skript nebo recenzí v odborných časopisech apod.

Důležitou podporu výzkumu a publikační činnosti pracovníků katedry představuje zapojení do univerzitního programu Cooperatio.

Příležitost k intenzivnímu kontaktu s výzkumem vzdělávání dospělých v Evropě přináší kooperace s European Society for Research on the Education of Adults (ESREA), katedra má v druhém funkčním období zastoupení v prezidiu organizace. Výzkumná spolupráce s touto organizací se odehrává hlavně v prostředí její tematické sekce Political Studies in Adult Education (PSAE). V roce 2024 bude mít katedra podíl na přípravě její nadcházející konference (University of Lisbon).

Záměrem je navázat spolupráci s European Educational Research Association (EERA), jež se kromě jiných témat zaměřuje na vzdělávání dospělých v různých typech organizací nebo ve vazbě na cíl udržitelnosti.

Ústřední prioritou pro nadcházející období je získání grantů k podpoře výzkumných aktivit pracoviště.

Výhled dalších možných oblastí rozvoje

Členové katedry budou i nadále spolupracovat na vzdělávacích a rozvojových programech realizovaných RUK.

Pracovníci katedry se budou rovněž věnovat konzultačním a dalším expertním aktivitám, spolupracovat např. s vybranými ministerstvy a jimi zřízenými organizacemi nebo organizacemi neziskového sektoru – především těmi, jež se zaměřují na vzdělávání seniorů, občanské a zájmové vzdělávání nebo kultivaci vztahů v pracovním prostředí (oblast rovného zacházení a práce s diverzitou).

Zmínit je možné také pořádání konferencí, spolupráci s oborovými katedrami či popularizační aktivity zaměřené na širší veřejnost.

Andragogika a personální řízení jsou součástí společenskovedního bádání a tak jako v jiných případech je práce na tomto poli nejenom závazkem vůči odborné sféře, ale i de facto vůči veřejnosti. Rozvoj dospělých a jeho poznávání ve všech souvislostech (včetně nejrůznějších problémů a paradoxů) má potenciál pozitivně ovlivňovat nosné sociální praktiky a podporovat pozitivní změny cestou podnětů ke kultivaci klíčových prostředí životů dospělých, v nichž se jako aktéři pohybují. Oblast rozvoje dospělých v současnosti dostává nové podněty v souvislosti s rostoucí diverzitou lidských společenství, nejrůznějšími krizemi, nároky na adaptaci a schopnosti podílet se na soudobých transformacích. Rozvoj dospělých se rovněž ukazuje jako důležitý prvek sociální dimenze udržitelného rozvoje.

Vývoj pracoviště by měl v následujícím období navazovat na vývoj posledních dvanácti let. Cílem je rozvíjet stabilizovanou a ve všech základních rozměrech (zejména personálním, pedagogickém a výzkumném) dobře fungující katedru. Základem pro úspěšné směřování je pak kooperativní a respektující prostředí, typické vztahy založenými na důvěře.

21. 4. 2023

doc. PhDr. Martin Kopecký, Ph.D.